

Ochrana veřejného zdraví před hlukem a jinými negativními vlivy prostředí

Řešení střetů v území

JUDr. Jiří Vodička, Ph.D.

MP904Zk, 9. 11. 2022

Osnova

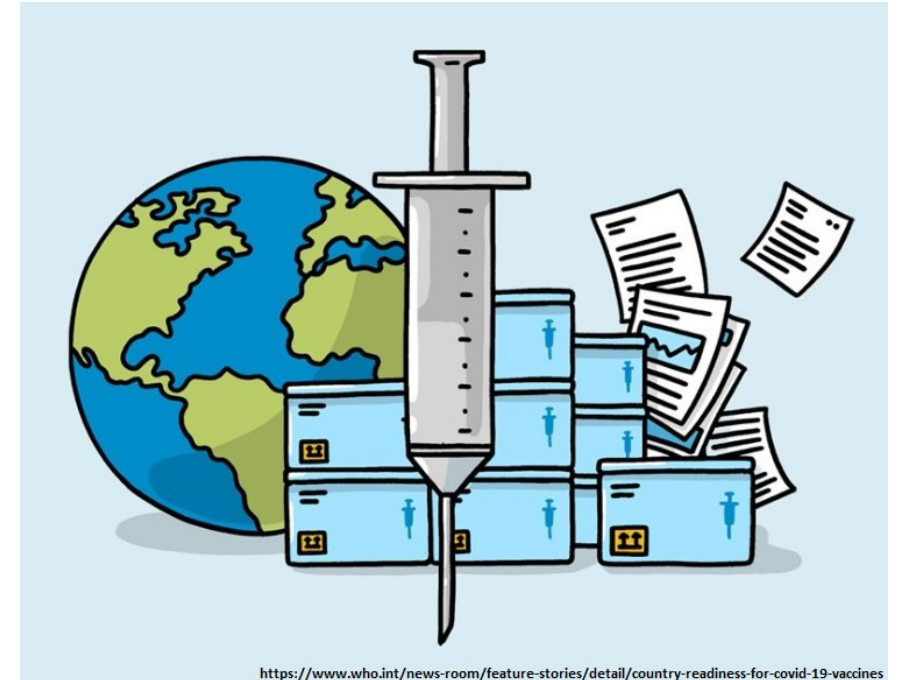
Veřejné zdraví

- Oč jde?
- Problémy
- Principy
- Mezinárodní rovina
- Unijní rovina
- ČR

Organizační zabezpečení
Oblasti zaměření

Hluk

Jiné negativní vlivy

Oč jde?

- Schopnost vést sociálně a ekonomicky produktivní život
 - Zdraví je prostředkem k realizaci harmonického vývoje člověka
- Kvalita života, životní podmínky (socio-kulturně-ekonomické)
- Přímá souvislost se životním prostředím
- Prevence & následky
- Mezioborový přístup (i v rámci práva) – viz PŽP

Principy x zásady

- Prevence
- Mezioborové součinnosti a spolupráce
- Integrace
- Zachování a zlepšování životních podmínek
- Rovnost a ochrana znevýhodněných skupin obyvatelstva
- Účast veřejnosti na ochraně životních podmínek

Mezinárodní rovina

OSN

- Stockholm 1972
- Rio de Janeiro 1992
- Johannesburg 2002

- Valné shromáždění OSN 1977 „Zdraví pro všechny do roku 2000“
- Káhira 1994

**United
Nations**

Peace, dignity and equality
on a healthy planet

**MUNI
LAW**

OSN – dotčené organizace a programy

- Světová zdravotnická organizace (WHO)
- Světový potravinový program (WFP)
- Světová rada pro výživu (WFC)
- Dětský fond OSN (UNICEF)
- Populační fond OSN (UNFPA)
- Program OSN pro životní prostředí (UNEP)
- Organizace pro výživu a zemědělství (FAO)

WHO (Světová zdravotnická organizace)

- 7. 4. 1948 účinnost Ústavy (Světový den zdraví)
- Ženeva
- World Health Declaration (1998)
 - Koncepce ochrany zdraví
- Cíl: Co nejlepší zdraví pro všechny
- Jak toho dosáhnout: podpora mezinárodní spolupráce, zdravotní politiky, konzultační činnosti, monitorování, technické normy, věda & výzkum...

WHO

- 13. Generální pracovní program (2019-2023)
 - Zvýšení počtu jedinců benefitujících z univerzálního zdravotního pojištění o 1 mld.
 - Zvýšení počtu jedinců chráněných před zdravotní krizí o 1 mld.
 - Zvýšení počtu jedinců majících lepší zdraví a pocit pohody o 1 mld.

- Spolupráce s členskými státy, ale i soukromým sektorem
- Problémy
 - Financování
 - Čína x Taiwan ([Last Week Tonight](#))
 - „Pouhá“ doporučení (viz nástřih hráze či [potraty](#))
 - Ztráta nezávislosti vůči IAEA (Mezinárodní agentura pro atomovou energii)?

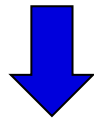
WHO Europe

Kodaň

Evropská charta životního prostředí a zdraví, Frankfurt n. Mohanem 1989

Helsinská deklarace 1994 Národní akční plány zdraví a životního prostředí

Helsinky 2005 Psychické zdraví v Evropě

Zdravý životní styl, zdravé životní podmínky

Evropský program práce 2020-2025 – Společnými kroky za lepším zdravím v Evropě

Rada Evropy a ESLP

- Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod
 - Čl. 2 právo na život
 - Čl. 8 právo na respektování soukromého a rodinného života

- Evropský soud pro lidská práva
 - Viz Factsheets ([Health](#))

Unijní rovina

☐ Čl. 168 SFEU

- ☐ zlepšování veřejného zdraví
- ☐ předcházení lidským nemocem
- ☐ odstraňování příčin ohrožení tělesného a duševního zdraví

Sdílená
pravomoc

Funkce: koordinační,
doplňková, podpůrná

- ☐ Zdravotní politika
- ☐ organizace zdravotnictví
- ☐ poskytování zdravotní péče (včetně rozdělování na ně vyčleněných zdrojů).

Výlučná
pravomoc

Unijní rovina

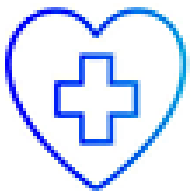
☐ Čl. 191 SFEU

- ☐ zachování, ochrana a zlepšování kvality životního prostředí,
- ☐ ochrana lidského zdraví

☐ Akční programy + plány (koncepce)

☐ 4. program v oblasti zdraví (2021-2027)

- ☐ Vize pro zdravější EU
- ☐ 4 pilíře

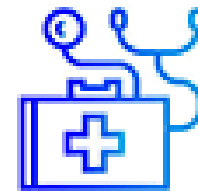
Improve & foster
health in the Union

Protect people in the Union
from serious cross-border
threats to health

Improve medicinal products,
medical devices & crisis-
relevant products

Strengthen health
systems

- Řízení oblasti veřejného zdraví v EU
- Ochrana veřejného zdraví
- Zlepšení systémů zdravotní péče
- Posouzení rizik
- Prevence nemocí
- Endokrinní disruptory
- Zdraví a společnost
- Podpora zdraví
- Léčiva

Unijní rovina – agentury a orgány

- DG Sante (Generální ředitelství pro zdraví a bezpečnost potravin)

EUROSKOP.CZ

ZPRAVODAJSTVÍ

EVROPSKÁ UNIE

JÁ A EU

Hlavní strana » Reuters: EMA o vakcíně Sputnik V do konce roku nerozhodne

Reuters: EMA o vakcíně Sputnik V do konce roku nerozhodne

21.10.2021

Euroskop, čtk

MUNI
LAW

EU Green Deal

- EU Akční plán: Směrem k nulovému znečištění vzduchu, vody a půdy
 - Zahrnuje cíl snížení hluku u chronicky zasažených obyvatel z dopravy až o 30 %

Ale! Již dnes víme,
že se to nepodaří

ČR – východiska a rámec

Koncepční dokumenty

- Zdraví 2020
- Zdraví 2030

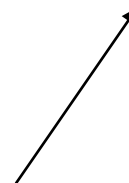
Co se řeší

- Jaké je zdraví lidí?
- Proč je zdraví takové?
- Co se dá udělat pro zlepšení zdraví?

Zdraví souvisí se životním prostředím MŽP

Ekonomické aspekty

Udržitelný rozvoj

ČR – ústavní rovina

LZPS

- Čl. 6 – právo na život
- Čl. 7 – právo na nedotknutelnost osoby a ochranu jejího soukromí
- Čl. 11 – výkon vlastnického práva
- Čl. 28 – právo na uspokojivé pracovní podmínky
- Čl. 31 – právo na ochranu zdraví
- Čl. 35 – právo na příznivé životní podmínky
- Čl. 41 – normativní zakotvení na úrovni zákona

ČR právní úprava přehled – veřejné zdraví

- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejné zdraví
 - Vyhláška č. 6/2003 Sb.
 - Vyhláška č. 537/2006 Sb. atd...
 - Nařízení č. 272/2011 Sb.

- Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 (pandemický zákon)

- Zákon č. 116/2020 Sb., o náhradě újmy způsobené povinným očkováním
 - + Občanský zákoník (z.č. 89/2012 Sb.)

ČR právní úprava přehled – související

- Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky
- Zákon č. 2/1969 Sb., kompetenční zákon
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon)
- Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich + zákon č. 251/2016 Sb.,
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

ČR právní úprava přehled – související ŽP

- Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách
- Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
- Odpadové zákony (č. 541 a č. 542/2021)
- Zákon č. 350/2011 Sb., chemický zákon

- Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon
- Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP
- Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě

ČR právní úprava přehled – související

O potravinách, o zdravotních službách, bozp, živnostenský, školský, o státní zemědělské a potravinářské inspekci + podzákonné předpisy atd...

Důležité pojmy

- Veřejné zdraví
- Ochrana veřejného zdraví
- Činnost epidemiologicky závažná
- Státní zdravotní dozor

Veřejným zdravím je zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin. Tento zdravotní stav je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života

Důležité pojmy

Ochrana veřejného zdraví je souhrn činností a opatření k vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek a zabránění šíření infekčních a hromadně se vyskytujících onemocnění, ohrožení zdraví v souvislosti s vykonávanou prací, vzniku nemocí souvisejících s prací a jiných významných poruch zdraví a dozoru nad jejich zachováním.

Ohrožením veřejného zdraví je stav, při kterém jsou obyvatelstvo nebo jeho skupiny vystaveny nebezpečí, z něhož míra zátěže rizikovými faktory přírodních, životních nebo pracovních podmínek překračuje obecně přijatelnou úroveň a představuje významné riziko poškození zdraví

Důležité pojmy

Státní zdravotní dozor

- Vykonávají KHS
 - Kontrola povinností uložených orgány ochrany
 - Možnost pozastavení činnosti
 - Prověřování znalostí
 - Zákaz/omezení nejakostní pitné vody + nápravná opatření
 - Zákaz používání koupaliště
 - Opatření pro bezpečnost zaměstnanců
- atd... viz § 84 ZOVZ

Členění ZOVZ

Péče o životní a pracovní podmínky

Předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění

Další povinnosti osob v ochraně veřejného zdraví

Státní správa v ochraně a podpoře veřejného zdraví

Opatření obce v samostatné působnosti

Péče o životní a pracovní podmínky dle ZOVZ

Hlava II

- Požadavky na vodu a výrobky s ní přicházející do styku, na koupaliště a sauny
- Požadavky na zařízení a služby pro výchovu, vzdělávání a zotavení dětí a mladistvých
- Hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení a ...
- Hygienické požadavky na výkon činností epidemiologicky závažných a ubytovací služby
- Hygienické požadavky na předměty běžného užívání (hračky, kosmetika, materiály pro styk s potravinami)
- Ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením**
- Ochrana zdraví při práci
- Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi

Věcná působnost zákona:

- Hluk, vibrace
- Neionizující záření a ionizující záření
- Chemické látky
- Hygienické aspekty vody, půdy, ovzduší
- Havárie a epidemie

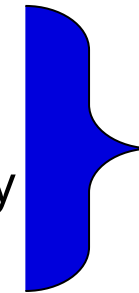
Stanovené rizikové faktory ve vazbě na:

- Výrobky
- Potraviny
- Léky
- Služby

Institucionální zabezpečení

Orgán ochrany veřejného zdraví (obecný název)

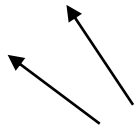
- Ministerstvo zdravotnictví (+ Hlavní hygienik)
- Krajské hygienické stanice
- Ministerstvo obrany (+ Vojenský zdravotní ústav) – ozbrojené síly
- Ministerstvo vnitra – bezpečnostní sbory

Státní
zdravotní
dozor

Další organizace

- Státní zdravotní ústav
- Zdravotní ústavy
- Úřední laboratoře
- Národní referenční laboratoř

Ministerstvo zdravotnictví

- Řídí a kontroluje výkon státní správy na úseku OVZ
- Tvoří koncepční dokumenty (národní politika podpory a ochrany)
- Řídí a kontroluje KHS
- Mezinárodní a unijní spolupráce
- Nařizuje mimořádná opatření při epidemii/výskytu nebezpečných výrobků atd. (pouze celostátní úroveň či více krajů)
- Dotčený orgán ve specifických řízeních dle StZ
- Monitoring např. koupacivody.cz

Atd....viz § 80 ZOVZ

Krajské hygienické stanice

- 14 stanic (v každém kraji) + územní pracoviště
 - Výkon státního dozoru
 - Dotčený orgán dle StZ
 - Projednávání přestupků
 - Vydává rozhodnutí/osvědčení/povolení
 - Místní šetření
 - Epidemiologická šetření
 - Řízení jakosti vod ke koupaní v určených vodních zdrojích
- atd. viz § 82 a § 82a ZOVZ

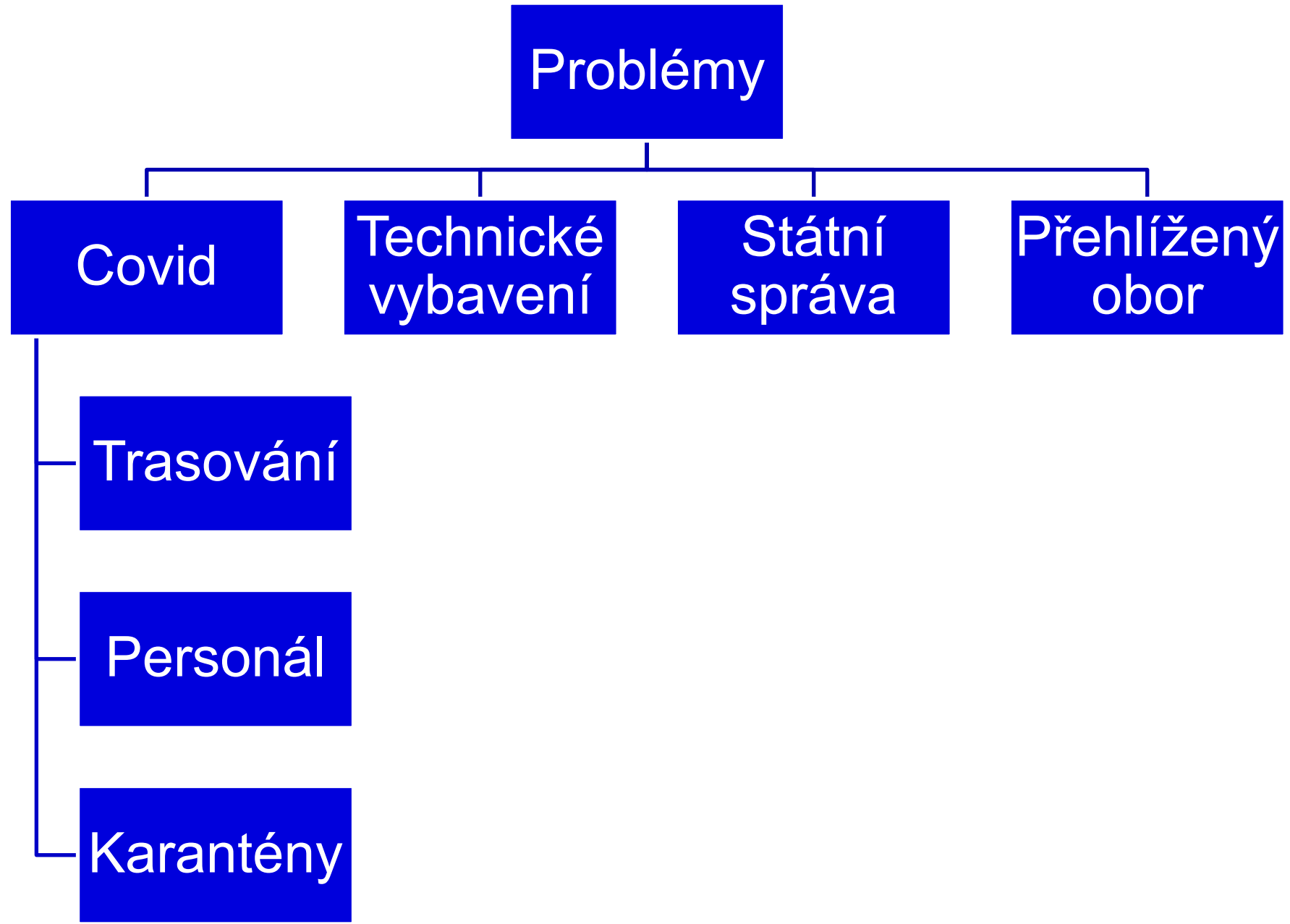
Krajské hygienické stanice

Nejčastěji řešené problémy:

- Hluk
- Hygienická úroveň stravovacích provozů
- Kvalita potravin/nápojů a výrobků určených pro styk s potravinami
- Jakost pitné vody
- Kvalita bydlení (plísně, hlodavci, hmyz)
- Covid

Krajské hygienické stanice

Role obcí v OVZ

- Mohou vydat obecně závazné vyhlášky (*návaznost na hluk*)
- Nařízení speciální ochranné dezinsekce a deratizace
- Pro celé území nebo pouze část
- Součinnost KHS

Pro hluk:

Další orgány

Seznam aglomerací

Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo dopravy

Údaje o dopravě, Akční plány pro hlavní pozemní komunikace, hlavní železniční tratě a hlavní letiště

Ministerstvo životního prostředí

Vyhlašuje tiché oblasti ve volné krajině

Kraje v přenesené působnosti, hejtman (ve spolupráci s obcemi)

Údaje o zdrojích hluku dle IPPC, Údaje o dopravě
Akční plány, vč. vymezení tichých oblastí v aglomeracích

Orgán ochrany VZ jako dotčený orgán § 77

- Ve věcech upravených zvláštními předpisy se vydává:
 - Souhlas
 - Stanovisko

- Uplatní se při:
 - Přijímání ÚPD a politiky územního rozvoje
 - Stavbě bytového/rodinného domu, stavbě, stavbě pro předškolní nebo školní vzdělávání, stavbě pro zdravotní nebo sociální účely anebo k funkčně obdobné stavbě a ke stavbě zdroje hluku

stanovisko x závazné stanovisko

Nástroje právní regulace

Individuální správní akty

- Rozhodnutí, povolení, souhlasy
- Viz zejména Hlava II a III ZOVZ

+ závazná
stanoviska a
faktické úkony

Opatření obecné povahy

- KHS i Ministerstvo
- Např. monitorovací kalendář jakosti vod, stanovení dalších infekčních onemocnění atd.

Normativní správní akty

- Nařízení KHS (mimořádná opatření při pandemii)
- Vyhlášky obcí

Účast veřejnosti

- ZOVZ pojímá restriktivně
- Speciální ke správnímu řádu
- Skrz jiné zákony (snad) účinnější
 - EIA
 - IPPC
 - StZ

Hluk

```
graph TD; A[Hluk] --> B[Veřejnoprávní r.]; A --> C[Soukromoprávní r.]
```

Veřejnoprávní r.

Soukromoprávní
r.

Proč regulovat hluk

AKUTNÍ ÚČINKY (stres a tomu odpovídající obrana organismu):

- poškození sluchového aparátu – akustické trauma
- zvýšení krevního tlaku
- zrychlení tepové frekvence
- stažení periferních cév
- zvýšení hladiny adrenalinu
- vliv na psychiku – únava, deprese, rozmrzelost, agresivita, neochota
- snížení výkonnosti, paměti a pozornosti
- úlekové reakce

CHRONICKÉ ÚČINKY (tzv. civilizační choroby):

- fixování akutních účinků
- ztráta sluchu resp. sluchové ztráty
- vznik hypertenze
- poškození srdce, infarkt myokardu
- snížení imunitních schopností organismu
- pocity únavy
- nepříznivé ovlivnění spánku, nespavost

<https://www.mzcr.cz/nepriznive-ucinky-hluku-na-cloveka/>

Hluk a lidé v číslech:

- až **40% evropské populace** je vystaveno takové míře hluku, která může způsobit škody na zdraví
- **100.000.000 obyvatel EU** je zasaženo nadlimitním hlukem přesahujícím 65 decibelů
- škody způsobené hlukem v rámci Evropské unie se odhadují na **13 až 28 miliard euro**
- **v Praze** je nadlimitním hlukem zasaženo kolem **7,6 % obyvatel**, tedy **přes 90.000 lidí**
- asi **200.000 obyvatel Berlína** žije v ulicích, kde jsou **překročeny limity pro hluk**
- dle nedávných studií je **kvůli hluku z dopravy v Dánsku ročně hospitalizováno 800-2200 osob** a dochází ke **200-500 samovolným potratům**
- v Evropě je dlouhodobý vliv dopravního hluku příčinou tří procent všech úmrtí na srdeční selhání

<http://hluk.eps.cz/hluk/emise/vliv-emisi-na-zdravi/>

Systematic Map Protocol | [Open Access](#) | [Published: 12 February 2019](#)

Evidence of the environmental impact of noise pollution on biodiversity: a systematic map protocol

[Romain Sordello](#) , [Frédérique Flamerie De Lachapelle](#), [Barbara Livoreil](#) & [Sylvie Vanpeene](#)

[Environmental Evidence](#) **8**, Article number: 8 (2019) | [Cite this article](#)

46k Accesses | **8** Citations | **53** Altmetric | [Metrics](#)

S jakými problémy se můžeme setkat

„Hluční susedé“ + Noční klid, zvířata

Kluby, podniky, hospody, zahrádky, studentský život

Lidský hlas

Průmyslové a zemědělské objekty

Hluk z dopravy

Rozjezdy, šaliny, IZS, „vytuněná“ auta, motorky

Hluk z pozemních komunikací/dráhy/letiště

Koncerty (venku i vevnitř)

Pronikání hluku do vnitřních prostor

Právní úprava hluku

+ EU a doporu
WHO

- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
 - Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
 - Přestupky proti veřejnému pořádku

Právní předpisy obcí

- Např. obecně závazná vyhláška statutárního města Brna č. 11/2017, o nočním klidu, ve znění vyhlášky č. 7/2022 + příloha

Co je to hluk?

Zvuk, který může být škodlivý pro zdraví a jehož imisní hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis.

Hluk není:

- hlasový projev fyzické osoby (nejde-li o součást veřejné produkce hudby v budově),
- hlasový projev zvířete,
- zvuk z produkce provozované ve venkovním prostoru,
- zvuk způsobený v přímé souvislosti s činností související se záchranou lidského života, zdraví nebo majetku,
- zvuk z akustického výstražného nebo varovného signálu souvisejícího s bezpečnostním opatřením
- zvuk působený přelivem povrchové vody přes vodní dílo

Zdroje hluku

- Sousedí

- Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého (John Stuart Mill)

- Doprava (komunikace a dopravní prostředky)

- Průmysl a zemědělská produkce

- Stavby

- Vnitřní hudební produkce

Legální kategorizace hluku *(bude rozvedeno dále)*

- Hluk regulovaný ZOVZ
- Hluk regulovaný zákonem o obcích *(hluk z produkce ve venkovním prostoru)*
- Hluk jako imise (v režimu § 1013 OZ)
- Hluk jako emise (technické požadavky na výrobky)
- Hluk právem neregulovaný

Hluk regulovaný ZOVZ

○ Povinnosti při provozu zdroje hluku

○ Hygienické limity

○ Chráněné prostory

○ Hlukové výjimky

○ Hlukové mapování

Povinnosti při provozu zdroje hluku

Povinné subjekty:

- osoba, která používá, popřípadě provozuje stroje a zařízení, které jsou zdrojem hluku
- provozovatel letiště
- správce, popřípadě vlastník pozemní komunikace
- provozovatel, popřípadě vlastník dráhy
- osoba, která je pořadatelem veřejné produkce hudby a nelze-li pořadatele zjistit, pak osoba, která k pořádání veřejné produkce hudby poskytla stavbu
- provozovatel provozovny a dalších objektů, jejichž provozem vzniká hluk

Povinnost zajistit:

- technickými, organizačními a dalšími opatřeními, aby hluk nepřekračoval hygienické limity pro chráněné prostory

Stavba jako zdroj hluku (dle StavZ)

- Stavbu lze užívat jen k účelu vymezenému zejména (§ 126 StavZ)
 - V kolaudačním rozhodnutí/souhlasu
 - V oznámení o užívání stavby
 - V povolení stavby

- Změna v užívání stavby nebo změna doby trvání stavby je přípustná jen na základě souhlasu nebo povolení stavebního úřadu
 - Musí být v souladu s územně plánovací dokumentací, s cíli a úkoly územního plánování, s obecnými požadavky na výstavbu, s veřejnými zájmy chráněnými tímto zákonem a se zvláštními právními předpisy

Stavba jako zdroj hluku (dle StavZ)

Stavební dozor

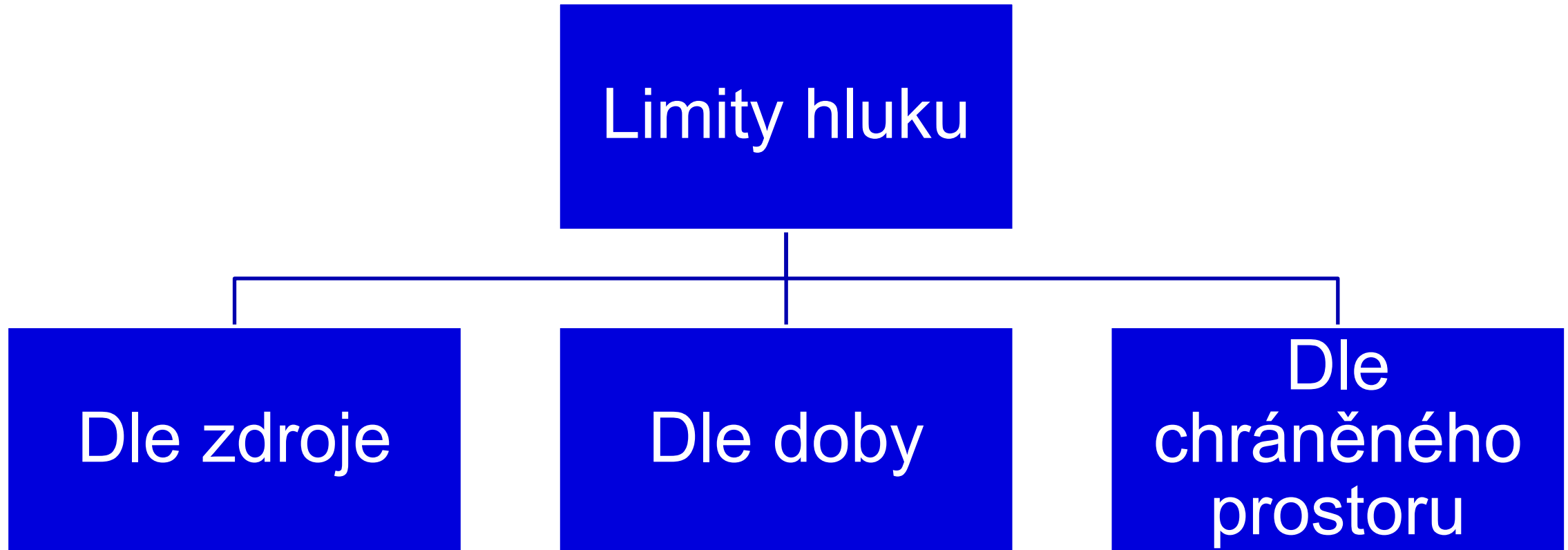
Kontrolní prohlídky

- zda je stavba užívána jen k povolenému účelu a stanoveným způsobem, (...)

Nezbytné úpravy

- jimiž se docílí, aby užívání stavby nebo jejího zařízení neohrožovalo životní prostředí, nepřiměřeně neobtěžovalo její uživatele a okolí hlukem, exhalacemi včetně zápachu, otřesy, vibracemi, účinky neionizujícího záření anebo světelným zářením,

Kategorizace hygienických limitů hluku

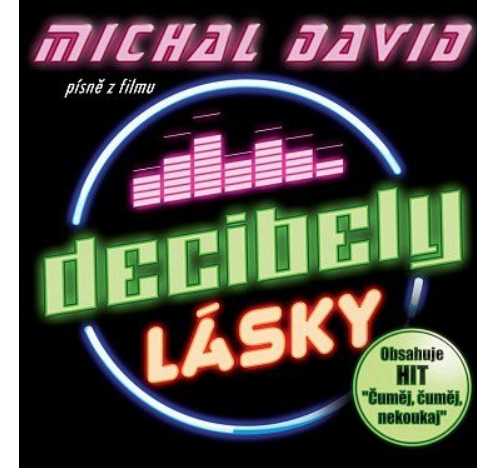

Dle zdroje

- Doprava na pozemních komunikacích a drahách
- Letecký provoz
- Hluk s tónovými složkami
- Stacionární zdroje hluku
- Vysokoenergetický impulsní hluk
- Vysoce impulsní hluk
- Stavební činnost
- NE zdroje související s činnostmi spojenými s běžným užíváním bytu, bytového domu, rodinného domu, stavby pro rodinnou rekreaci a pozemků k nim náležejících, s výjimkou zařízení pro větrání a vytápění

Dle doby:
Denní 6.00-22.00
Noční 22.00-6.00

Hlukové limity dle prostoru

☐ Kanceláře, soustředěná práce	50 dB
☐ Výroba, skladování	70 dB
☐ Chráněný vnitřní prostor (obytné místnosti)	40 dB
☐ Chráněný venkovní prostor (2 m od fasády)	50 dB
☐ Noční doba 22:00-6:00	

- 10 dB

+ korekce limitu podle
povoleného zdroje hluku
v okolí až o 20 dB

Stará hluková zátěž

- Dle vyhlášky č. 272/2011 Sb.
- Souvisí s hlukovými limity
- Existoval před 1.1.2001 a již tehdy překračoval limity
- „dočasnost“
- Korekce až + 20dB
- Ústavní soud nezrušil - Nález ústavního soudu Pl. ÚS 4/18

Hlukové výjimky

- Povolení používat/provozovat zdroje hluku, u nichž nelze
 - Z vážných důvodů dodržet hygienické limity
 - Na žádost provozovatele
 - Časově omezené
 - Vydává příslušný OOVZ = krajská hygienická stanice
 - Případně v rámci integrovaného povolení

 - Omezení hluku na rozumně dosažitelnou míru
- = Poměr mezi náklady na protihluková opatření a jejich přínosem ke snížení hlukové zátěže fyzických osob stanovený i s ohledem na počet fyzických osob exponovaných nadlimitnímu hluku

Hlukové výjimky – problémy

- „Vážné důvody“
 - Neurčitý právní pojem

- Opakování a prodlužování výjimek
 - Obcházení zákona
 - Udržování protiprávního stavu

- Účastníkem je pouze žadatel
 - A co veřejnost?

Hlukové mapování

- Prezentace údajů o stávající hlukové situaci s použitím hlukového ukazatele, které ukazují:
 - Překročení příslušné mezní hodnoty
 - Údaje o počtu osob a staveb pro bydlení, škol, školských zařízení, nemocnic a dalších chráněných prostorách vystavených definovaným hodnotám hlukového ukazatele v oblasti, pro kterou se zpracovává hluková mapa

- Hluk relevantní pro hlukové mapování
 - Takový, kterému jsou lidé vystaveni v zastavěných územích, ve veřejných parcích a tichých oblastech v aglomeracích, v tichých oblastech ve volné krajině, v blízkosti škol, nemocnic a ostatních oblastech a územích citlivých na hluk
 - Nepovažuje se za něj hluk způsobený osobou, která je mu vystavena, hluk v domácnostech, sousedský hluk, hluk z rekreačních aktivit, hluk na pracovištích, hluk uvnitř dopravních prostředků a hluk způsobený vojenskou činností v objektech důležitých pro obranu státu

Hlukové mapování

Strategické hlukové mapy

- grafické výstupy
- mapy znázorňující překročení mezních hodnot hlukového ukazatele diferenční mapy, na kterých se stávající situace porovnává s různými možnými budoucími situacemi
- mapy ukazující hodnotu hlukového ukazatele případně v jiné výšce, než je výška 4 m nad terénem

Akční plány

- opatření, jejichž účelem je ochrana před škodlivými a obtěžujícími účinky hluku, včetně snížení hluku
- vymezení tichých oblastí v aglomeracích a tichých oblastí ve volné krajině zajišťujících ochranu území nezatížených hlukem
- Zpracovatelé: krajské úřady a Ministerstvo dopravy
- Souhrnné akční plány pořizuje Ministerstvo zdravotnictví

Hluk z produkce ve venkovním prostoru

- Nárazovité a ojedinělé produkce krátkého charakteru (hodiny až dny)
- Nelze zjistit vztah mezi produkcemi a dlouhodobými účinky na zdraví
- Obec může dle § 10 zákona o obcích:
 - upravit místa, kde nemůže být produkce pořádána a/nebo jiné závazné podmínky pro její konání, např. časové rozmezí, kdy je možné produkci konat atd.
 - stanovit akce, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo žádnou.

Hluk jako imise dle OZ

Sousedské imise **X** Privilegované (úředně povolené) imise

Formy obrany:

- Sousedská žaloba dle § 1013
- Prevenční žaloba dle § 2900
- Žaloba na ochranu osobnosti
- Žaloba na náhradu újmy či škody

Judikatura:

- NS 22 Cdo 3778/2015
- NS 22 Cdo 4280/2016

Hluk právem neregulovaný

Dotčené orgány ochrany VZ (§77)

Měření hluku + návrh na opatření
k ochraně před hlukem

Posuzování vlivů na ŽP (NIA)

Integrovaná prevence

Postupy dle StavZ

- Územní plánování
- Stavební řád
- Odstraňování staveb

Pohoda bydlení/kvality prostředí
§ 90 + judikatura NSS

Vibrace

- Pohyb pružného tělesa nebo prostředí, jehož jednotlivé body kmitají kolem rovnovážné polohy
- Vibrace přenášené pevnými tělesy na lidské tělo, které mohou být škodlivé pro zdraví a jejichž hygienický limit stanoví prováděcí právní předpis
- Obdobná právní úprava jako u hluku
 - Povinné osoby
 - Výjimky
 - Limity pouze pro chráněné vnitřní prostory staveb

Specifická zařízení a přístroje nesmí být instalovány v chráněných vnitřních prostorech

Neionizující záření

- Elektrická a magnetická pole a elektromagnetické záření o frekvenci do $1,7 \cdot 10^{15}$ Hz
- Statická i časově proměnná pole a elektromagnetická záření z umělých zdrojů
- Zdroj:
 - Stroj nebo zařízení, které je zdrojem neionizujícího záření včetně laserů
- Prameny:
 - Směrnice 2006/25/ES
 - Směrnice 2013/35/EU
 - ZOVZ

Neionizující záření

Nejvyšší přípustné hodnoty:

- Mezní hodnoty, které vycházejí přímo z prokázaných účinků na zdraví a z údajů o jejich biologickém působení a jejichž nepřekročení zaručuje, že zaměstnanci a fyzické osoby v komunálním prostředí, exponované neionizujícímu záření, jsou chráněny proti všem jeho známým přímým biofyzikálním a nepřímým účinkům

Principy ochrany:

- Vyloučení expozice
- Zvětšení vzdálenosti zdrojů
- Odstínění zdrojů
- Světelná nebo akustická signalizace
- Použití ochranných prostředků
- Zdravotní prohlídky zaměstnanců

NEBEZPEČNÉ
NEIONIZUJÍCÍ
ZÁŘENÍ

POZOR
LASEROVÉ
ZÁŘENÍ

Neionizující záření

Povinnosti osob používající/provozující zdroj:

- Činit taková technická a organizační opatření, aby expozice fyzických osob v rozsahu upraveném prováděcím právním předpisem nepřekračovaly nejvyšší přípustné hodnoty neionizujícího záření
- Při zjišťování a hodnocení expozice fyzických osob a úrovně neionizujícího záření postupovat způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem
- Před zahájením používání nebo provozu stacionárního zdroje neionizujícího záření sítě elektronických komunikací v obytné zástavbě vypracovat dokumentaci, ve které bude doloženo výpočtem nebo měřením dodržení nejvyšších přípustných hodnot neionizujícího záření z hlediska možné expozice fyzických osob, a předložit tuto dokumentaci příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví

Neionizující záření

Další specifické povinnosti provozovatele:

- Povinnosti provozovatele služby, při které se používá k péči o tělo zdroj
 - Vést evidenci
 - Uchovávat evidenci po dobu životnosti zdroje
 - Ukončit provoz zdroje po vyčerpání doby provozu zdroje určené nebo doporučené jeho výrobcem

- Povinnosti výrobce a dovozce laseru
 - Zařadit laser do třídy a označit štítkem
 - Uvést údaje nezbytné pro ochranu zdraví v technické dokumentaci připojené ke každému laseru

Světelné znečištění

- Upraveno v předchozím zákonu o ochraně ovzduší (86/2002 Sb.)

- Současný stav
 - Obecná absence konkrétní právní úpravy
 - Stavební úřad v rámci umístování/povolování záměrů
 - Veřejný ochránce práv
 - Civilní soud sousedská žaloba § 1013 oz
 - Přestupky proti veřejnému pořádku rušení nočního klidu
 - Obecně závazné vyhlášky obcí

- Příklad: Polské skleníky

THANK YOU

**ANY QUESTIONS?
NO? GOOD**

memegenerator.net

Děkuji za pozornost!

Zdroje

- Dudová, J. *Ochrana veřejného zdraví základní pojmy a východiska*, MU 2020.
- Dudová, J. *Právo na ochranu veřejného zdraví: ochrana veřejného zdraví před rizikovými faktory venkovního prostředí*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-854-3.
- Dudová, J. *Právní aspekty ochrany veřejného zdraví před environmentálním hlukem*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity. ISBN 978-80-210-6522-2. Dostupné také z:
http://science.law.muni.cz/knihy/monografie/Pravni_aspekty_ochrany.pdf
- Peřina, A. *Zdraví a jeho determinanty*. Brno: MU 2015.
- Tkáčiková, J. *Řešení střetů zájmů v území: ochrana veřejného zdraví před hlukem a jinými negativními vlivy prostředí*. Brno: MU 2021.